

РЕШЕНИЕ

№ 2868

гр. София, 29.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 5 състав,
в публично заседание на 18.04.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Владимир Николов

при участието на секретаря Мая Георгиева, като разгледа дело номер **1920** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от АПК, вр. чл. 68 от ЗМВР.

Образувано е по жалба на С. З. С. от [населено място], ЕГН [ЕГН], със съдебен адрес – [населено място], [улица], ет. 1, ап. 2, чрез адв. Н., срещу Заповед № 32863-4740/29.12.2023 г. на директора на Главна дирекция „Национална полиция“ – МВР, за отказ за снемане на полицейска регистрация.

В жалбата се твърди, че административният орган неправилно и незаконосъобразно е приел, че не са налице основания за снемане на полицейска регистрация по смисъла на чл. 68 от ЗМВР, като не е отчетена настъпилата реабилитация по право на основание чл. 86, ал. 1, т. 2 от ЗМВР. Позовава се на решение на СЕС от 30.01.2024 г. по дело С-118/ 2022 г. Моли съдът да постанови решение, с което да отмени оспорената заповед.

В съдебно заседание жалбоподателят не се явява и не се представлява.

Ответникът - директорът на Главна дирекция „Национална полиция“ към МВР, не се представлява. Оспорва жалбата и излага аргументи по съществуването на спора в писмени бележки. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Между страните не е спорно, че административното производство е било образувано по подадено от жалбоподателя С. З. С. искане вх. № 328605-162 от 24.10.2023 г. по описа на ГДНП и вх. № 513000-72121 от 24.10.2023 г. по описа на СДВР за снемане на

полицейската му регистрация.

По искането е извършена проверка, въз основа на данните от която е изготвено Предложение рег. № 513р-125376/ 13.12.2023 г. на директора на СДВР до директора на Главна дирекция „Национална полиция“ за отказ за снемане на полицейската регистрация.

В предложението са обобщени резултатите от проверката. Установено е, че процесната полицейска регистрация № 8403/ 12.11.2023 г. на 09 РУ - СДВР е извършена по преписка ЗМ 3006/ 17.11.2013 г. по описа на 09 РУ - СДВР, по която е образувана пр. пр. 39131/ 2013 г. по описа на СРП и е внесен обвинителен акт в СРС. Посочено е, че производството е приключило с протоколно определение по НОХД № 8295/ 2014 г. по описа на СРС, 9-ти състав, за налагане на наказание „пробация“ за срок от шест месеца по споразумение, влязло в сила на 09.12.2014 г. Направен е извод, че не са налице основания за снемане на полицейска регистрация по чл. 68, ал. 6 от ЗМВР. Предложено е да не се снемат полицейската регистрация № 8403/ 12.11.2023 г., поради липса на основание по чл. 68, ал. 6 от ЗМВР.

С оспорената Заповед № 3286з - 4740 от 29.12.2023 г., директорът на Главна дирекция „Национална полиция“ е отказал снемането на полицейска регистрация № 8403/ 12.11.2013 г., извършена на С. З. С. в 09 РУ - СДВР, поради липсата на визираните в чл. 68, ал. 6 ЗМВР основания. В мотивите на заповедта е посочено, че НОХД № 8295/ 2014 г. по описа на СРС, 9-ти състав е приключило със споразумение, което съдът е одобрил. В тази връзка се сочи, че прекратяването на делото със сключено споразумение не е сред лимитативно изброените основания за снемане на полицейска регистрация по чл. 68, ал. 6 от ЗМВР, включително и при настъпила реабилитация.

При така установените факти, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД обосновава следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, срещу подлежащ на обжалване индивидуален административен акт, от надлежна страна, за която е налице интерес от оспорване, поради което същата е процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

Заповед № 3286з – 4740/ 29.12.2023 г. е издадена от компетентен административен орган – директор на Главна дирекция „Национална полиция“. Съгласно чл. 68, ал. 6 във вр. с чл. 29, ал. 1 ЗМВР полицейската регистрация се снемат въз основа на писмена заповед на министъра на вътрешните работи като администратор на лични данни или оправомощени от него длъжностни лица. Така предвидената възможност за делегиране на правомощия е осъществена със Заповед № 8121з-267/ 10.03.2015 г. на министъра на вътрешните работи, с която на основание чл. 68, ал. 6 във връзка с чл. 29, ал. 1 и чл. 33, т. 9 ЗМВР са оправомощени директорът и заместник директорите на Главна дирекция „Национална полиция“ да издават заповеди за снемане или отказ за снемане на полицейска регистрация. Спазена е предписаната от закона форма със задължителните реквизити - наименование на органа, който я издава, име и длъжност на издателя, подпис на издателя.

При издаване на акта не са допуснати и съществени нарушения на административно производствените правила. Изпълнено е изискването на чл. 19, ал. 4, т. 2 от Наредба за реда за извършване и снемане на полицейска регистрация, като е изготвено предложение от структурата, извършила полицейската регистрация, с изразени мотиви за отказ за снемане на регистрацията.

Актът обаче е издаден в противоречие с материалния закон и в несъответствие с целта му.

По същество си полицейската регистрация представлява обработване на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления, или изпълнението на наказания, включително предпазването от заплахи за обществената сигурност и тяхното предотвратяване и попада в приложното поле на Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни. Съображение 26 от Директива 2016/680 изисква гаранции, че събраните данни не надхвърлят необходимото и не се съхраняват за период, по-дълъг от необходимото за целите, за които се обработват, и определя, че администраторът следва да установи срокове за тяхното изтриване или периодичен преглед. От съображение 34 следва извод, че обработването за целите, посочени в член 1, параграф 1 от директивата, следва да включва операции по ограничаване на обработването, заличаване или унищожаване на данните. Тези принципни положения намират израз в член 5 и член 13, параграфи 2 и 3 от директивата, съгласно които се предвиждат срокове за съхранение и периодична проверка, на необходимостта от съхранение на лични данни.

Националното право урежда изчерпателно предпоставките за снемане на полицейска регистрация в разпоредбата на чл. 68, ал. 6 ЗМВ и сред тях не е предвидена възможност за снемането ѝ, в случай като настоящия – настъпила е реабилитация, но наказателното производство срещу регистрираното лице е било прекратено със споразумение. Тоест националната уредба дава на практика неограничено право на обработване на данни от компетентните органи за целите, посочени в член 1, параграф 1 от Директива 2016/680, и регистрираното лице няма право да поиска да бъде ограничено обработването, заличаване или унищожаване на данните му, в конкретната хипотеза, извън изброените в закона.

В случая няма спор, че на жалбоподателя е била извършена полицейска регистрация съгласно чл. 68, ал. 1 от ЗМВР, заради привличането му като обвиняем за извършено умишлено престъпление от общ характер. Жалбоподателят е извършил престъпление през 2013 г. по чл. 194, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 вр. ал. 1 от НК, за което е било образувано НОХД № 8295/ 2014 г. по описа на СРС, 9-ти състав, приключило със споразумение, влязло в законна сила на 09.12.2014 г. Наложено наказание „пробация“ за срок от 6 месеца на основание чл. 55, ал. 1, т. 2, б. „б“ от НК е изтърпяно и е настъпила реабилитация.

От формална страна, при горната фактическа обстановка и при действащата правна уредба по националния закон и по-конкретно чл. 68, ал. 6, т. 2 ЗМВР ответникът е достигнал до извод, че разпоредбата не може да намери приложение в разглеждания случай, тъй като е постигнато споразумение. В разпоредбата на чл. 68, ал. 6, т. 2 ЗМВР е посочено, че полицейската регистрация се сменя, ако наказателното производство е прекратено, но не и в случаите на чл. 24, ал. 3 НПК, а именно при постигнато споразумение.

Националната система от правни норми позволява при определени предпоставки, извършената полицейска регистрация да бъде снета (заличена, унищожена).

Предпоставките за снемане са изчерпателно изброени в чл. 68, ал. 6 ЗМВР и между тях действително не фигурира настъпила реабилитация, нито възможност за заличаване на полицейската регистрация в случаите, в които наказателното производство за извършено престъпление от общ характер е приключило със споразумение. Тоест, прилагайки националния закон, ответникът достига до извод, че не е имал правна възможност за различен извод, водещ до снемане на регистрацията, нито е могъл да приложена друга от изброените в чл. 68, ал. 6 хипотези.

При съпоставка между Правото на ЕС и българското право в областта на полицейската регистрация и обработката на лични данни за целите ѝ, СЕС достига до извод, че не е допустима подобна национална правна уредба и че тя противоречи на принципите на Директива (ЕС) 2016/680. Дело С-118/ 2022г. на СЕС е образувано по повод преюдициално запитване на ВАС на РБ по дело, с предмет оспорване на отказ за полицейска регистрация, обоснован именно с това, че случаят не попада сред основанията за снемане на полицейска регистрация, изчерпателно изброени в чл. 68, ал. 6 от ЗМВР.

С решение от 30.01.2024 г. по дело С-118/ 2022 г., на СЕС (голям състав) приема, че член 4, параграф 1, букви в) и д) от Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година, разглеждан във връзка с членове 5 и 10, член 13, параграф 2, буква б) и член 16, параграфи 2 и 3 от тази директива и в светлината на членове 7 и 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национално законодателство, което за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания предвижда съхранение от полицейските органи на лични данни, и по-конкретно на биометрични и генетични данни за лица, осъдени с влязла в сила присъда за умишлено престъпление от общ характер, и то до смъртта на субекта на данни, включително когато той е реабилитиран, без да задължава администратора периодично да проверява дали това съхранение все още е необходимо, и без да признава правото на субекта на данни на изтриване на горепосочените данни, щом съхранението им вече не е необходимо за целите, за които те са били обработвани, или евентуално правото на ограничаване на тяхното обработване.

Директива (ЕС) 2016/680, съображение 26, посветено на законосъобразното, добросъвестно и прозрачно обработване на личните данни, изисква гаранции, че събраните данни не надхвърлят необходимото и не се съхраняват за период по-дълъг от необходимото за целите, за които се обработват. Определя още, че администраторът следва да установи срокове за тяхното изтриване или периодичен преглед. В съображение 34 изрично се сочи, че обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното разследване на престъпления, или изпълнението на наказания, включително предпазването от заплахи за обществената сигурност и тяхното предотвратяване, следва да включва операции по ограничаване на обработването, заличаване или унищожаване на данните. Тези принципи намират проявление в разпоредбите на чл. 5 (подходящи срокове за съхранение и проверка), 10 (съхранение само при абсолютна необходимост и при подходящи гаранции за правата и свободите на субекта на данни) и 13 (допълнителна информация за срока, за който ще се съхраняват личните данни и за критериите, използвани за определянето му и съображения за законодателни мерки, които забавят, ограничават или водят до

пропускане на предоставянето на тази информация на субекта на данните) от Директивата.

В цитираното решение на СЕС, т. 45, т. 70 и т. 71 се извежда, че чл. 5 от Директивата оставя на държавите членки да решат дали да определят срокове за изтриване на посочените данни или за периодична проверка на необходимостта от съхранение им, но сроковете следва да са подходящи и в крайна сметка да позволяват изтриване на разглежданите данни, когато съхранението им вече не е необходимо. Подобно изискване обаче не е изпълнено, когато единствената хипотеза, в която националното законодателство предвижда такова изтриване по отношение на лице, осъдено с влязла в сила присъда за умишлено престъпление от общ характер, е настъпването на смъртта му.

В конкретния случай е безспорно установено, че се касае за извършено през 2013 г. престъпление от С. З. С., за което с влязло в сила на 09.12.2014 г. определение му е наложено наказание „пробация“ за срок от 6 месеца на основание чл. 55, ал. 1, т. 2, б. „б“ от НК, както и че е настъпила реабилитация по право. В хода на административното производство и пред съда, ответният орган не е изложил аргументи, от които съдът да достигне до извод, че съхранението на данни на жалбоподателя близо 10 години след регистрацията и след извършеното, все още е необходимо за целите, за които те са били обработвани при създаването на полицейската регистрация. Не е преценено дали така посочените срокове са подходящи в съответствие с чл. 4, параграф 1, букви „в“ и „д“ от Директивата в светлината на чл. 52, параграф 1 от Хартата за пропорционалност на всяко ограничаване на правата. Не е правена и периодична проверка от администратора дали съхранението на личните данни на лицата с полицейска регистрация /в случаите, в които наказателното производство е приключило със споразумение/ все още е необходимо.

Правото на Европейския съюз е с безусловно предимство, в случай на противоречие, пред действащото национално право. При констатиране на такова противоречие между европейското и националното право, националният съдия е длъжен, в рамките на своята компетентност, да приложи общностното право в неговата цялост и да защити правата, които то дава на частноправните субекти, като остави без приложение евентуалните разпоредби от вътрешното право, които му противоречат, без оглед на това дали те предхождат или следват общностната правна норма, както и без да е необходимо да изиска или да изчаква отмяната на такава разпоредба по законодателен или друг конституционен ред. В случая това противоречие е установено и с решение на СЕС, с чието тълкуване съдът е длъжен да се съобрази.

В разглеждания случай обжалваният отказ е основан на разпоредба на националния закон, която като предвижда съхранение на данните от полицейската регистрация на лице, извършило престъпление от общ характер, дори и след реабилитацията му, без да се прави преценка за пропорционалност, чрез подходящи срокове за съхранение или периодични проверки за необходимост от съхранение, не е съобразена с принципите на Директива (ЕС) 2016/ 680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. и поради това е незаконосъобразен. Ответникът, отказвайки снемане на регистрацията на жалбоподателя, не е изследвал въпроса относно необходимостта от продължаване на съхранението на тези данни, въпреки настъпилата реабилитация и продължителността на съхранението, за целите, за които същите са били обработени. С оглед спазване принципите на Директивата, независимо от празнотата в

националния закон, до привеждането му в съответствие с правото на ЕС, административният орган следва да прави във всеки случай на искане за снемане на полицейска регистрация конкретна преценка на необходимостта от съхранение на данните за целите, за които са събрани, за пропорционалност на срока на съхранение, както и периодични проверки дали все още съществува необходимата връзка между съхраняваните данни и преследваната цел, каквото в случая не е направено.

Изцяло в този смисъл са мотивите на Решение № 4913 / 18. 04. 2023 г. по адм. д. № 565 / 2022 г. на ВАС – V отделение.

Изложеното налага извода, че обжалваният индивидуален административен акт следва да бъде отменен и на основание чл. 173, ал. 2 от АПК преписката да бъде върната на административния орган за ново разглеждане на заявлението за снемане на полицейска регистрация при спазване указанията по тълкуване и прилагане на закона дадени в решението. Следва да съобрази изложеното в решение от 30.01.2024 г. по дело С-118/ 2022 г. на СЕС, като конкретно извърши преценка дали при положение, че лицето е реабилитирано и изминалото време, е все още необходимо съхраняване на данните от тази регистрация за целите, за които са събрани и дали толкова продължителното им съхраняване е пропорционално на преследваната с регистрацията цел и не засяга ли повече от необходимото правата на жалбоподателя. Разноски от страна на жалбоподателя не се претендират, поради което и не се присъждат.

Така мотивиран, Административен съд София - град, I-во отделение – 5 състав:

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед № 3286з–4740/ 29.12.2023 г. на директора на Главна дирекция „Национална полиция“, с която е отказано снемането на полицейска регистрация № 8403/ 12.11.2013 г., извършена в 09 РУ - СДВР на С. З. С..

ИЗПРАЩА административната преписка на директора на Главна дирекция „Национална полиция“ за ново разглеждане на искането на С. З. С. за снемане на полицейска регистрация № 8403/ 12.11.2013 г., при спазване на дадените в решението указания по тълкуване и прилагане на закона.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: